

**Retningslinjer for
magtanvendelse på Dagtilbudsområdet.**

Indhold

Lovgrundlag	3
Hvorfor retningslinjer om registrering af magtanvendelse?	3
Hvad må og skal man?	4
Mindsteindgrebsprincippet	4
Hvad må man ikke?	4
Krisehjælp og psykologisk rådgivning.....	5
Retningslinjer for indberetning	6
Der skelnes mellem to former for indberetninger	6
Lederens opgave, efter hændelsen	7
Forvaltningens opgave	7
Supervision og Krisehjælp.	8
Her kan du finde mere om Magtanvendelse.....	8

Lovgrundlag

Lovgrundlag

Grundloven § 71 - "den personlige frihed er ukrænkelig"

Straffeloven § 13 – nødværge og § 14 – nødret

§ 13. Handlinger foretagne i nødværge er straffri, for så vidt de har været nødvendige for at modstå eller afværge et påbegyndt eller overhængende uretmæssigt angreb og ikke åbenbart går ud over, hvad der under hensyn til angrebets farlighed, angriberens person og det angrebne retsgodes betydning er forsvarligt.

Stk. 2. Overskrider nogen grænserne for lovligt nødværge, bliver han dog straffri, hvis overskridelsen er rimeligt begrundet i den ved angrebet fremkaldte skræk eller ophidselse.

Stk. 3. Tilsvarende regler finder anvendelse på handlinger, som er nødvendige for på retmæssig måde at skaffe lovlige påbud adlydt, iværksætte en lovlig pågribelse eller hindre en fanges eller tvangsanbragt persons rømning.

§ 14. En handling, der ellers ville være strafbar, straffes ikke, når den var nødvendig til afværgelse af truende skade på person eller gods, og lovovertrædelsen måtte anses for at være af forholdsvis underordnet betydning.

Lov om arbejdsmiljø § 17 stk. 2 - Arbejdsgiveren skal endvidere sørge for, at de ansatte får nødvendig oplæring og instruktion i at udføre arbejdet på en farefri måde.

Hvorfor retningslinjer om registrering af magtanvendelse?

Retningslinjerne bidrager til, at styrke det pædagogiske arbejde, så man undgår brug af magt og i stedet benytter pædagogiske midler og metoder.

Retningslinjerne om registrering af de faktiske omstændigheder, er lavet for at give tryghed, dels som:

- Beskyttelse af børnene, idet episoden vurderes af en person, der ikke har været involveret.
- Beskyttelse af personalet i daginstitutionerne og i dagplejen, i form af dokumentation af fakta.
- Mulighed for personalet i daginstitutionerne og i dagplejen til, at evaluere forløbet og justere pædagogisk praksis.

Hvad må og skal man?

Hvad må og skal man? - Nødværge/nødret

Personalet må og skal afværge en situation, hvor et barn bliver til fare for sig selv.

Personalet må og skal modvirke en situation, hvor et barn bliver eller er i overhængende fare for at blive udsat for et angreb fra et andet barn.

Personalet må og skal afværge et påbegyndt eller overhængende angreb på dem selv.

Personalet må og skal afværge beskadigelse eller ødelæggelse af materielle ting.

Note: Bupl's retningslinjer vedrørende magtanvendelse, for specialområdet

Mindsteindgrebsprincippet

Mindsteindgrebsprincippet er et generelt princip, der betyder, at man altid skal gribe til det mindst indgribende middel. Princippet er beskrevet i: "Vejledning og bekendtgørelse om magtanvendelse over for børn og unge, anbragt uden for hjemmet".

Også handlinger, der foretages som udslag af nødværge/nødret kan efter omstændighederne være straffri. Handlingen skal have været "nødvendig til afværgelse af fare på person eller ting", men det er ikke et krav, at der er tale om et "angreb".

På dagtilbudsområdet 0-6 år, må indgrebet alene finde sted, hvis der er tale om nødværge eller nødret.

Eksempler, hvis et barn:

- Er i fare for at komme for skade, f.eks. ved at løbe ud på en trafikeret vej.
- Bliver til fare for at påføre andre børn alvorlig skade.
- Har rodet sig ud i en gevaldig brydekamp med en kammerat. Det kan være berettiget at fastholde, flytte eller fjerne et meget urolig eller vildt skrigende barn.
- Øver vold mod personalet.
- Ødelægger eller beskadiger inventar/legetøj.

Hvad må man ikke?

Hvad må man ikke? - Magtanvendelse

Der er forbud mod:

- Legemlig afstraffelse
- Fiksering dvs. fastspænding af forskellig art.
- Isolation
- Ydmygende, hånende eller anden nedværdigende behandling

Normalt er det lettere at kontrollere overholdelse af forbuddet mod fysisk magtanvendelse end forbuddet mod psykisk magtanvendelse, idet håndteringen af dette forbud især stiller krav til dagtilbuddets værdier og normer. Det gælder, hvordan man omgås hinanden i hverdagen – og ikke mindst de måder, hvorpå personalet taler til hinanden og børnene.

Omsorg, pleje og pædagogisk bistand kan aldrig håndhæves gennem magtanvendelse.

Dårlig "bemandingssituationer" eller dårligt humør hos personalet kan aldrig undskylde magtanvendelse.

Det er derfor af stor betydning, at det enkelte tilbud løbende drøfter, hvordan tilgangen til børn og unge på stedet skal være, således at institutionskulturen hele tiden afspejler de gældende normer på området. En gennemarbejdet værdiproces vil have en forebyggende virkning.

Lederen sikre at institutionen anvender registreringer i arbejdet med henblik på at personalets arbejdsmetoder videreudvikles og at anvendelse af fysisk magt forebygges.

Krisehjælp og psykologisk rådgivning

Vejle Kommune har indgået aftale med WorkLife om levering af krisehjælp og psykologisk rådgivning. Kontakt tlf. **21 18 18 11**.

Krisehjælp

Ved krisehjælp forstås akut psykologisk bistand, der ydes i forbindelse med traumatiske hændelser. Krisehjælp tilbydes enkeltpersoner og grupper. Endvidere tilbydes krisestyring i forbindelse med større ulykker.

Hvilket beredskab, der skal igangsættes er efter lederes vurdering.

Retningslinjer for indberetning

Senest indenfor 24 timer skal der foretages en skriftlig registrering af episoden.

Daginstitutionens/dagplejens ledelse sikrer retningslinjer for, at der i umiddelbar forbindelse med en sådan episode sker en orientering og høring af barnet og forældre, samt orientering til sikkerhedsrepræsentant.

Daginstitutionens/dagplejens leder er ansvarlig for at proceduren i forbindelse med indberetning overholdes. Hvis lederen er part i hændelsen overdrages ansvaret til souschefen.

Der skelnes mellem nødværge eller nødret og overtrædelse af reglerne om magtanvendelse.

- Ved nødret eller nødværge foregår proceduren i egen institution og SBsyses der.
- Ved overtrædelse af reglerne om magtanvendelse sendes indberetningen ind til Dagtilbudsafdelingen. Att: Faglig områdeleder

De indsendte indberetninger journaliseres i Forvaltningen. Der vil ske opfølgning på indberetningerne ved kontakt til lederen på institutionen.

Bilag 1 bruges ved begge former for indberetning.

Der skal også udarbejdes en arbejdsskadesanmeldelse, hvis medarbejderen har lidt overlast.

Der skelnes mellem to former for indberetninger

Indberetning af nødværge eller nødret:

Medarbejderens opgave

- Orientering til forældremyndighedsindehaveren – hurtigst muligt, i forhold til begivenheden
- Orientering til daginstitutionslederen – hurtigst muligt
- Pædagogisk dialog i gruppen/stuen omkring opgaveløsningen, så pædagogisk handle kompetence opnås
- Aflevere registreringen til dagtilbuddets leder

Lederens opgave

- Sikre at hændelsen bearbejdes med henblik på forebyggelse af lignende situationer
- Registrerer indberetningerne med kommentar.
- Forældremyndigheds indehaver modtager en kopi af indberetningen

Indberetning af overtrædelse af reglerne om magtanvendelse:

Medarbejderens opgave

- Orientering til daginstitutions/dagpleje-lederen – uden nødvendigt ophold
- Orientering til forældremyndighedsindehaveren – hurtigst muligt, det aftales med lederen hvem der orienterer

Lederens opgave

- Sikre at der er orienteret til forældremyndighedsindehaver – hurtigst muligt
- Sikre at der er lavet skriftlig indberetning

Vær opmærksom på, at en indberetning aldrig kan stå alene, men skal blive en del af en handleplan og en udvikling af institutionens pædagogiske handlekompetance.

Det er lederens opgave, i samarbejde med arbejdsmiljørepræsentanten og personalet, at bearbejde en opstået hændelse og forebygge, at lignende situationer opstår.

Lederens opgave, efter hændelsen

Bearbejdning og forebyggelse

Sørge for at gennemarbejde hændelsen med arbejdsmiljøgruppen og udfylde skemaet til registrering til Fag-Med.

Skemaet/erne indgår i Arbejdsmiljø Audit, hvor det skal fremgå der har været en drøftelse af, om der kan gøres noget anderledes fremadrettet. Det skal dokumenteres at der har været fokus på at undgå problematikker der medfører magtanvendelse.

Forvaltningens opgave

Det er Forvaltningens opgave at føre tilsyn med, hvordan reglerne om magtanvendelse forvaltes.

Tilsynet forgår i forbindelse med det samlede tilsyn af daginstitutionen/dagpleje.

Afholdelse af temadage eller fyraftensmøder om konflikt håndtering, herunder forebyggelse, skærmning, undgå optrapning, tilgangen til de unge, kommunikation verbal/non verbal.

Da magtanvendelse også handler om personalets psykiske arbejdsmiljø, samles der op i Fag-Med regi én gang årligt over antallet af indberetninger.

Supervision og Krisehjælp.

Psykologisk rådgivning og krisehjælp:
<http://www.vkintra.vejle.dk/page22451.aspx>

Ungdomsringen tilbyder temadage i konflikthåndtering
<http://www.ungdomsringen.dk/konflikthandtering-og-konfliktmaegling-3568.aspx>

Her kan du finde mere om Magtanvendelse

Retningslinjer for magtanvendelse på dagtilbudsområdet i Vejle Kommune:
Link???

Skema - Indberetning af ulovlig magtanvendelse i daginstitutioner/dagpleje og
nødværge/nødret
Link ???

Bupl's bud på retningslinjer vedrørende magtanvendelse, for specialområdet:
[http://www.bupl.dk/iwfile/BALG-88VHAL/\\$file/magtanvendelse.pdf](http://www.bupl.dk/iwfile/BALG-88VHAL/$file/magtanvendelse.pdf)

Vejledning og bekendtgørelse om magtanvendelse over for børn og unge, anbragt uden for hjemmet.

<http://www.servicestyrelsen.dk/omsorgogmagt/lovgivning/leksikon/filer/vejledningen>
<http://www.servicestyrelsen.dk/omsorgogmagt/lovgivning/leksikon/filer/bekendtgorelsen>

Foranstaltninger til fremme af god orden i folkeskolen:
<http://pub.uvm.dk/2006/disciplin/hel.html>

Straffeloven (omtaler selvtægt i kap. 28 §294 og nødværge i kap. 3 §13):
<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=126465>

Retsplejeloven(kap. 69 §755 stk. 2 omtaler civil anholdelse):
<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=126338>